

Prof. dr hab. Mieczysław Gawroński
Dziedzina: sztuki muzyczne, dyscyplina: dyrygentura
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu
Katedra Dyrygentury

Wrocław 20 marca 2022 r.

Recenzja

dorobku i dzieła artystycznego, jako szczególnego osiągnięcia wskazanego przez
Pana mgra Sebastiana Perłowskiego
w przewodzie doktorskim w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej
dyrygentura.

Zlecniodawcą opinii jest Akademia Muzyczna w Krakowie na podstawie uchwały Rady Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej z dnia 15 kwietnia 2019 roku.

Sylwetka Doktoranta i Jego osiągnięcia artystyczne.

Sebastian Perłowski – dyrygent, kompozytor, aranżer - studiował kompozycję i dyrygenturę symfoniczno-operową na Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, uzyskując dyplomy z wyróżnieniem w roku 2006 (kompozycja i aranżacja) i 2009 (dyrygentura). Umiejętności dyrygenckie doskonalił na kursach mistrzowskich w Jarvie Academy pod kierunkiem takich mistrzów, jak: Jorma Panula, Jin Wang, Adrian Gnam i Yuri Simonov. Jest laureatem I nagrody na międzynarodowych konkursach dyrygenckich w Atlancie i Cordobie, II nagrody w Lizbonie (Concurso Jovens Maestros), III nagrody w Bukareszcie oraz Nagrody Specjalnej na II Międzynarodowym Konkursie Dyrygentów Muzyki Chińskiej w Hong Kongu. Ponadto jest półfinalistą Międzynarodowego Konkursu Dyrygenckiego „Lovro von Matačić” w Zagrzebiu. Doktorant poszczycić się może także II nagrodą na Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim im. Krzysztofa Komedy.

Pracę zawodową w charakterze dyrygenta rozpoczął w 2008 roku w Operze Krakowskiej i trwa ona do chwili obecnej. W latach 2016 – 2017 pełnił funkcję zastępcy dyrektora artystycznego w Teatrze Wielkim w Poznaniu. Od 2013 roku jest dyrygentem gościnnym Orquestra Metropolitana w Lizbonie, a od 2016 – Orkiestry Sinfonia Varsovia.

Artysta dyrygował wieloma orkiestrami w kraju i na świecie. Do najważniejszych z nich należą: Sinfonia Varsovia, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej oraz Filharmonii w Krakowie, Szczecinie, Opolu,

Olsztynie, HK Philharmonic, The Hong Kong Chinese Orchestra, Orkiestra Filharmonii George Enescu w Bukareszcie i in. (Lizbona, Cordoba, Malaga).

W dorobku fonograficznym dyrygent posiada płyty z utworami Feliksa Nowowiejskiego i własnymi aranżacjami dla wytwórni ECM, Warner Classic, DUX, Kameny.

Na scenach operowych w Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu, a także w Kielcach i Zabrzu prezentował wiele spektakli operowych i baletowych pełniąc kierownictwo muzyczne takich projektów, jak *Kopciuszek* (z muzyką G. Rossiniego i S. Prokofiewa), *Spojrzenie* (spektakl baletowy do muzyki Ch. Gounoda i M. Ravela), *Mały Lord* (do muzyki Stevena Markwicka), *Eugeniusz Oniegin* i *Dziadek do orzechów* P. Czajkowskiego, *Drewniany Ksiądz* B. Bartoka, *Gra w karty* i *Święto wiosny* I. Strawińskiego, *Tarzan* (z muzyką Phil'a Collinsa) i in.

Dyrygent koncertuje w kraju i za granicą prowadząc spektakle operowe, musicale, koncerty symfoniczne i jazzowe. Za swoją niezwykle bogatą i różnorodną działalność artysta był nominowany do nagrody krytyków muzycznych i publiczności „Najlepszy Dyrygent Opery Krakowskiej ostatnich pięciu lat” oraz prestiżowej nagrody - „Nestle Salzburg Festival Conducting Award”, zaś w 2017 roku w plebiscycie prasowym wybrany został „Osobowością Roku w Krakowie w kategorii kultura” (w tej samej kategorii i tym samym roku także „Osobowością Małopolski”).

Ocena dzieła artystycznego

W „Koncepcji pracy doktorskiej” Doktorant uzasadnia wybór problematyki badawczej stwierdzając: cyt. „Utwory Żeleńskiego, w większości, nie tylko nie zostały wydane i przebadane, ale podzieliły los polskiej muzyki XIX wieku, uważanej za zapóźnioną i niewiele wartą w porównaniu z muzyką europejską tego czasu czy budzącymi się na początku XX w. nowymi tendencjami w muzyce polskiej”. [...] „Fakt podjęcia tematu związanego z twórczością symfoniczną Władysława Żeleńskiego jest wyrazem potrzeby przywracania wartości muzyce polskiej przełomu XIX i XX wieku”. Te stwierdzenia są istotą zakresu pracy badawczej przedstawionej w rozprawie doktorskiej.

Praca doktorska mgra Sebastiana Perłowskiego składa się z dwóch elementów: prezentacji fonograficznej (audio i video) wybranych utworów Władysława Żeleńskiego oraz opisu pracy artystycznej pt. „Muzyka symfoniczna Władysława Żeleńskiego. Próba ujęcia problematyki z perspektywy dyrygenta”. Płyta CD zawiera *Andante elegijne* „Dźwięki żałobne” op. 36 (będące ogniwem zaginionej I Symfonii h-moll), *Gawot* op. 45, *Śpiew aniołów* na sopran, chór żeński i orkiestrę oraz dwa fragmenty z muzyki do dramatu Wincentego Rapackiego *Wit Stwosz* (Antrakt i Marsz). Dyrygent prowadzi orkiestrę Sinfonia Varsovia oraz - w utworze *Śpiew aniołów* – Chór żeński i Orkiestrę Filharmonii Krakowskiej z udziałem sopranistki Magdaleny Drozd. Nagrania, szczególnie w technice audio, doskonale spełniają oczekiwania słuchających. Obie orkiestry wykazują wyrównane brzmienie i realizują wszelkie niuansy zawarte w partyturze. Zauważalna jest troska dyrygenta o oddanie właściwego charakteru prezentowanej muzyki, co potwierdza znakomitą znajomość partytury.

We wstępie dysertacji Autor wskazuje na historyczną rolę, jaką odegrała muzyka Żeleńskiego (ale także Feliksa Nowowiejskiego) będąca niejako pomostem między twórczością wybitnych romantyków (Chopin, Moniuszko), a nowym nurtem reprezentowanym przez kompozytorów XX wieku – Karola Szymanowskiego i Mieczysława Karłowicza.

Badaniu poddane zostały utwory Władysława Żeleńskiego zupełnie nieznane (zapomniane), odnalezione, opracowane i nagrane lub prezentowane przez dyrygenta na koncertach publicznych. W pracy opisane zostały zagadnienia interpretacji oraz aspekty wykonawcze poszczególnych utworów (intonacja, proporcje brzmienia, barwa, instrumentacja, frazowanie, artykulacja, agogika itp.). Doktorant dokonał analizy formalnej prezentowanych kompozycji ze szczególnym uwzględnieniem harmonii. Autor, będąc także kompozytorem i aranżerem, analizuje strukturę harmoniczną poszczególnych utworów z niezwykłą starannością. Jego wiedza i doświadczenie w tym zakresie jest godna najwyższego uznania. Tak szczegółowa analiza harmoniczna potrzebna jest Autorowi do udowodnienia tezy, iż Żeleński, nie mając ambicji nowatorskich w poszukiwaniu i rozwoju nowych form, instrumentacji czy kontrapunktu (w tym zakresie był twórcą zakorzenionym w tradycji romantycznej), pewną przemianę dostrzec można w stosowaniu harmonii. Jeżeli *Andante elegijne* (będące ogniwem zaginionej I Symfonii h-moll) oparte jest na tradycyjnej harmonii dur-moll, to z biegiem lat zauważyć można pewien postęp w kierunku modalności i skalowości (*Gawot, Antrakt z Wita Stwosza*), a także zainteresowanie elementami folkloru (opera *Janek*). Aspekt ten Autor rozwija w znakomitym rozdziale „Władysław Żeleński. Tradycja czy nowoczesność”. W trakcie lektury dysertacji niejednokrotnie zauważyć można doskonałą znajomość nie tylko muzyki Żeleńskiego, ale także innych kompozytorów przełomu wieków – szczególnie Feliksa Nowowiejskiego. Potwierdza to włączanie kompozycji tych twórców do repertuaru swoich koncertów.

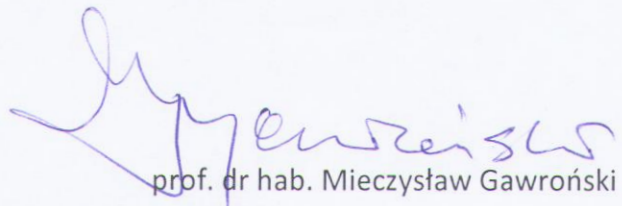
Na wyróżnienie zasługuje strona edycyjna „Opisu pracy artystycznej...” opatrzona licznymi przykładami nutowymi z czytelnie zaznaczonymi (w czerwonych ramkach) omawianymi fragmentami tekstu.

Konkluzja

Na podstawie przedstawionej dokumentacji osiągnięć artystycznych stwierdzić należy, że są one bogate i pozwalają patrzeć w przyszłość zawodową Doktoranta jako dyrygenta, ale także badacza – wnikliwego analityka - z nadzieją i oczekiwaniem na dalszy rozwój. Przedstawiona dysertacja doktorska oraz dzieło – zapis fonograficzny utworów Władysława Żeleńskiego, ukazuje dyrygenta w pełni dojrzałego, potrafiącego trafnie, przekonująco i interesująco odczytać tajniki partytury. Na uwagę zasługuje szczególne zainteresowanie Doktoranta muzyką polską przełomu XIX i XX stulecia, chęć dalszych poszukiwań, opracowań i realizacji fonograficznych.

Stwierdzam zatem, że zarówno dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, jak i przedstawione dzieło i jego opis spełniają wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789, z póź. zm.). Wobec powyższego składam wniosek do Rady do spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie o przyjęcie uchwały w sprawie nadania Panu magistrowi **Sebastianowi Perłowskiemu** stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie dyrygentura.

Wrocław, 20 marca 2022 r.

prof. dr hab. Mieczysław Gawroński